

Išrašas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ PASITARIMO PROTOKOLAS

2015 m. gegužės 25 d. Nr. 28

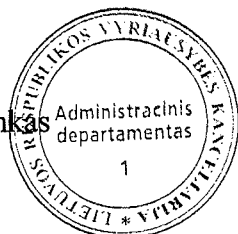
---

9. Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 metų veiklos prioritetų įgyvendinimo I ketvirčio pažangos ataskaitos

---

1. Atsižvelgti į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 metų veiklos prioritetų įgyvendinimo I ketvirčio pažangos ataskaitą (pridedama).
2. Pavesti energetikos ministrui, krašto apsaugos ministrui ir vidaus reikalų ministrui užtikrinti, kad būtų sparčiau ir laiku įgyvendinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 metų veiklos ataskaitinio laikotarpio prioritetai.

Ministras Pirmininkas

Algirdas Butkevičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2015 METŲ VEIKLOS PRIORITETŲ ĮGYVENDINIMO I KETVIRČIO PAŽANGOS ATASKAITA

I. EKONOMIKOS AUGIMAS, UŽIMTUMO IR SOCIALINĖS ĮTRAUKTIES DIDINIMAS

Lietuvos ūkio konkurencingumo didinimas užtikrinant aukštą investavimo lygį, ypač į regionus, ir modernizuojant pramonę

2015 m. I ketvirtį intensyviai dirbta siekiant Lietuvos narystės Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijoje (EBPO): sudaryta tarpinstitucinė komisija pasirengimui Lietuvos narystei EBPO koordinuoti, surengti susitikimai su EBPO generaliniu sekretoriumi ir kitais aukštais EBPO pareigūnais. Susitikimuose aptartas Lietuvos pasirengimas deryboms dėl narystės šioje tarptautinėje organizacijoje, pristatytos stojimo procedūros, Lietuvos ir EBPO veiksmų plano vykdymas. Lietuvos narystės siekis ir parama jam aptarti aukšto lygio dvišaliuose susitikimuose su užsienio valstybių atstovais. Lietuva turėtų šių metų birželį pradėti derybas dėl narystės turtingiausias pasaulio valstybes vienijančioje organizacijoje. Narystė EBPO prisidės prie šalies prestižo, tolesnių valdymo reformų sėkmės, užtikrins investicinį patrauklumą naudojantis suteiktais pranašumais. Per 2015 m. I ketvirtį pritraukti 9 investicijų projektai, jų veiklos metu sukurta 1 131 nauja darbo vieta (2014 m. I ketvirtį – 3 investicijų projektai, sukurta 470 darbo vietų). Pagal teritorinį projektų pasiskirstymą 4 projektus iš 9 pritrauktų tiesioginių užsienio investicijų projektų,

1 pav. Teritorinis investicijų projektų paskirstymas
Šaltinis – Ūkio ministerijos duomenys

kuriais numatoma sukurti 305 darbo vietas, planuojama įgyvendinti Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose ir Klaipėdoje, kitus 5 projektus planuojama įgyvendinti Vilniuje (vienas projektas priskirtinas prie sumanios specializacijos krypties – jo metu bus sukurtos 25 darbo vietos).

2015 m. I ketvirčio pabaigoje pagal 2007–2013 metų Europos Sąjungos (toliau – ES) fondų veiksmų programas buvo vykdomi ar baigti įgyvendinti 8 327 projektai, kurių bendra vertė – 8,9 mlrd. eurų. **Projektams paskirstytos visos 2007–2013 metų veiksmų programose numatytos ES lėšos, o investuota ir pripažinta tinkamomis deklaruoti Europos Komisijai – 89 proc. ES lėšų.** Projektai turi būti baigti įgyvendinti iki 2015 m. pabaigos.

2015 metais valstybės biudžete 2014–2020 metų ES struktūrinių fondų veiksmų programai įgyvendinti numatyta beveik 526 mln. eurų ES fondų ir valstybės biudžeto lėšų. **Iki 2015 m. I ketvirčio pabaigos buvo suderintos 38 priemonės, joms paskirstyta 1,8 mlrd. eurų, t. y. 25 proc. veiksmų programai skirtų ES fondų lėšų. Iš jų 23 priemonės buvo patvirtintos.**

Projektams, pasirašant sutartis pagal 2014–2020 metų valstybės projektų atrankos laikinosios tvarkos aprašą, paskirstyta 228,3 mln. eurų (3 proc. bendros skirtų ES fondų investicijų sumos) ES fondų lėšų ir 19,0 mln. eurų (2 proc.) valstybės biudžeto lėšų. Projektams išmokėta 69,7 mln. eurų (1 proc.) ES fondų lėšų ir 1,4 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų.

Atrinkti pereinamojo laikotarpio tikslinių teritorijų – 7 regioninių ekonomikos augimo centrų (*Alytaus, Marijampolės, Mažeikių r., Tauragės r., Telšių r., Utenos r., Visagino*) projektai. Priemonė įtraukta į Vidaus reikalų ministerijos 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, parengtas projektų finansavimo sąlygų aprašo projektas (*suderintas su Aplinkos ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Susisiekimo ministerija ir Energetikos ministerija ir gautas VŠĮ Centrinės projektų valdymo agentūros pritarimas*). Artimiausi metu finansavimo sąlygų aprašo projektas su pagrindimais bus teikiamas derinti Finansų ministerijai.

2015 m. I ketvirtį organizuotos 43 verslo misijos į užsienio valstybes (Airiją, Armėniją, Baltarusiją, Braziliją, Jungtinę Karalystę, Prancūziją, Japoniją, JAV, Izraelį, Latviją, Ukrainą, Nepalą, Belgiją), aukštų pareigūnų ekonominės diplomatijos vizitai, surengti seminarai Lietuvos verslui apie verslo plėtros galimybes Indijoje ir Mongolijoje. Siekiant paskatinti įmones ieškoti naujų užsienio rinkų, organizuoti eksporto klubai, kurių metu eksporto plėtros galimybės buvo pristatytos Pietų Korėjoje, Brazilijoje, JAE ir Saudo Arabijoje. Organizuotos parodos Dubajuje, Japonijoje, jų metu vyko partnerystės renginiai – pristatytas Lietuvos pramonės potencialas ir maisto sektoriaus eksporto galimybės.

Bendradarbiaujant su Lietuvos pramonininkų konfederacija, Armėnijoje surengta 20 Lietuvos verslininkų misija ir Lietuvos verslo forumas. Forume pristatyta Lietuvos verslo aplinka ir investavimo Lietuvoje sąlygos, verslo Armėnijoje galimybės.

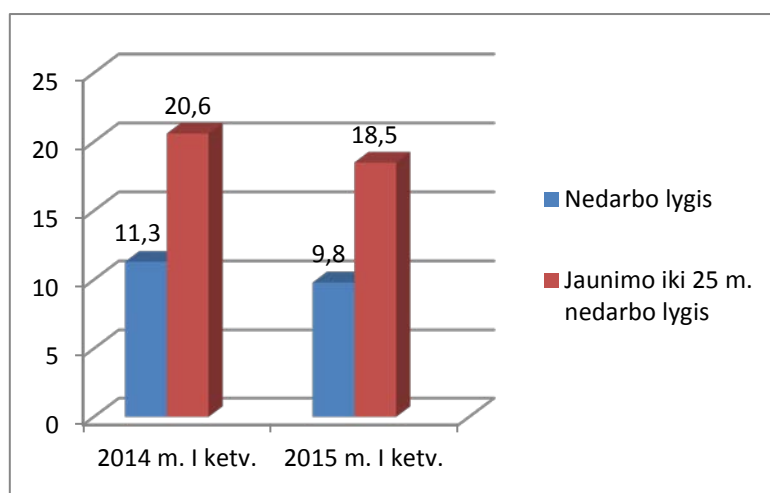
44 Lietuvos maisto pramonės įmonės dalyvavo seminare, kurio tikslas – supažindinti Lietuvos įmones su produkcijos tiekimo į tarptautinius tinklus reikalavimais. Paryžiuje organizuotas Lietuvos šaldytų maisto produktų sektoriaus įmonių pristatymas ir šių įmonių individualūs susitikimai su didžiųjų Prancūzijos, Belgijos, Jungtinės Karalystės, Nyderlandų ir Vokietijos prekybos tinklų pirkimų vadovais – tartasi dėl produkcijos su *private label* etikete eksporto į užsienio rinkas galimybių.

Per 2015 m. I ketvirtį Lietuvos įmonės dalyvavo 8 tarptautinėse parodose: „Gulfood 2015“ JAE, „Biofach2015“ Vokietijoje, „FOODEX 2015“ Japonijoje, „World Food Uzbekistan 2015“ Uzbekistane, vaikų aprangos ir aksesuarų parodoje „Play Time Paris“ bei tekstilės ir aprangos parodoje „Premiere vision“ Prancūzijoje, „IFE 2015“ ir „The Hospitality Show“ Jungtinėje Karalystėje.

Vyriausybė ėmėsi aktyvių dvišalių ir daugiašalių diplomatinių veiksmų, siekdama apginti Lietuvos vežėjų interesus ir sumažinti užsienio valstybių Lietuvos vežėjams taikomus administracinius ribojimus.

Nedarbo (ypač struktūrinio) mažinimas ir socialinės įtraukties didinimas

Statistikos agentūros Eurostato duomenimis, nedarbo lygis 2015 m. I ketvirtį sudarė 9,8 procento (2014 m. I ketvirtį – 11,3 procento). Jaunimo iki 25 metų nedarbas 2015 m. I ketvirtį sudarė 18,5 procento ir buvo 2,1 procentinio punkto mažesnis nei praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu, kai siekė 20,6 procento. Lietuvos darbo biržos duomenimis, 2015 m. balandžio 1 d. teritorinėse darbo biržose buvo registruota 29,5 tūkst. jaunuolių iki 29 metų, iš jų 14,3 tūkst. – iki

2 pav. Nedarbo lygio pokyčiai Lietuvoje

Šaltinis – Eurostato duomenys

25 metų (2014 m. balandžio 1 d. buvo registruota 41,1 tūkst. jaunuolių iki 29 metų, iš jų 21,1 tūkst. – iki 25 metų). Per ataskaitinį laikotarpį į teritorines darbo biržas dėl darbo paieškos kreipėsi 23,4 tūkst. jaunų asmenų iki 29 metų, iš jų 13,9 tūkst. įdarbinta, o 5 tūkst. dalyvavo aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse. Veiklą pagal verslo liudijimą pradėjo 1,7 tūkst. jaunuolių, 52 jaunuoliai su darbdaviais sudarė dvišales darbo įgūdžių įgijimo sutartis.

Atidaryti 4 sektoriai praktinio mokymo centrai – aptarnavimo paslaugų praktinio mokymo centras Vilniaus paslaugų verslo darbuotojų profesinio rengimo centre; moderni darbų saugos ir statybos praktinio mokymo bazė Alytaus profesinio rengimo centre; statybos praktinio mokymo centras VšĮ Vilniaus statybininkų rengimo centre; Šiaurės Lietuvos žemės ūkio technologijų ir technikos praktinio mokymo centras Joniškio žemės ūkio mokykloje.

Informacinių išteklių infrastruktūros optimizavimas

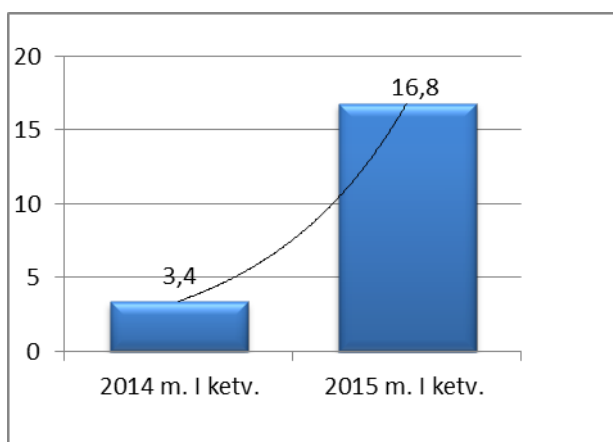
Vėluojama centralizuoti ir standartizuoti administracinių teisės pažeidimų duomenų tvarkymą, baudų, skirtų už administracinius teisės pažeidimus, administravimą ir išieškojimą. Atliekant šį darbą kuriamas Administracinių teisės pažeidimų registras, modernizuojamos Valstybinės mokesčių inspekcijos informacinės sistemos ir mokesčių mokėtojų elektroninio švietimo, informavimo ir konsultavimo paslaugų sistemos (*Vidaus reikalų ministerija*).

II. ŠALIES ŪKIO FINANSINIO TVARUMO UŽTIKRINIMAS IR NUOSEKLUS BIUDŽETŲ PAJAMŲ DIDINIMAS

Šešėlinės ekonomikos mažinimas

Siekdama gerinti pridėtinės vertės mokesčio administravimą, per 2015 m. I ketvirtį Valstybinė mokesčių inspekcija atliko daugiau nei 1 600 kontrolės veiksmų (2014 m. I ketvirtį – 1 198) ir nustatė beveik 6,6 mln. eurų papildomai mokėtinų sumų (2014 m. I ketvirtį – 15,8 mln. eurų).

2015 m. I ketvirtį dėl muitų teisės aktų pažeidimų Lietuvos Respublikos muitinės pareigūnai sulaikė prekių, kurių preliminari vertė – 16 mln. 847 tūkst. eurų (2014 m. I ketvirtį sulaikyta prekių, kurių preliminari vertė 3 mln. 402 tūkst. eurų). Tai beveik 4 kartus daugiau nei pernai per tą patį laikotarpį.

3 pav. Sulaikytų prekių preliminari vertė, mln. eurų
Šaltinis – Finansų ministerijos duomenys

Iš viso per 2015 m. I ketvirtį nustatyta 3 540 pažeidimų. Bendras nustatytų pažeidimų skaičius, palyginti su 2014 metų tuo pačiu laikotarpiu (nustatyta 3 900 pažeidimų), sumažėjo 9 procentais. Atitinkamai per ataskaitinį laikotarpį Lietuvos Respublikos muitinė pagal kompetenciją pradėjo 70 ikiteisminių tyrimų dėl nusikalstamų veikų (2014 m. I ketvirtį pradėti 87 ikiteisminiai tyrimai) – tai 20 proc. mažiau nei per tą patį praėjusių metų laikotarpį.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. įsigaliojo naujos redakcijos Nelegalaus darbo atvejų tyrimo ir apskaitos taisyklės. Vadovaudamiesi šiomis taisyklėmis, Valstybinės darbo inspekcijos inspektoriai atlieka nelegalaus darbo patikrinimą, siekdami nustatyti asmenis, dirbančius nesudarius darbo sutarties arba neregistravusius individualios veiklos, taip pat nustatyti darbo ir poilsio laiko režimų pažeidimus, t. y. darbo laiko nežymėjimą arba žinomai neteisingų duomenų apie asmenų darbo laiką įrašymą į žiniaraštį.

III. ENERGINIO EFEKTYVUMO IR ENERGETINIO SAUGUMO DIDINIMAS

Energijos vartojimo efektyvumo didinimas (daugiabučių gyvenamųjų namų ir viešųjų pastatų renovavimas, šilumos ir kitos viešosios infrastruktūros tinklų modernizavimas)

Skatinant daugiabučių namų butų savininkus modernizuoti (atnaujinti) daugiabučius namus ir formuoti palankią visuomenės nuomonę apie Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo)

programą, teikiama išsami informacija apie paramos teikimo sąlygas ir procedūras. Surengta 12 seminarų gyventojams, juos atstovaujančioms ir vienijančioms organizacijoms; 8 mokymai bendrojo naudojimo objektų valdytojų kvalifikacijai kelti; suteiktos 483 konsultacijos nemokama telefono linija. Dažniausiai užduodami klausimai skambinant į karštąją liniją su atsakymais paskelbti interneto svetainėje [www.atnaujinkbusta.lt](http://atnaujinkbusta.lt) (<http://atnaujinkbusta.lt/duk/>).

Statybos metu patikrintas 78 atnaujinamų (modernizuojamų) daugiabučių namų projektų įgyvendinimas. Patikrinimų metu nustatyta 10 teisės aktų pažeidimų (12,8 proc. visų patikrintų atnaujinamų (modernizuojamų) pastatų). Dažniausi pažeidimai: nepranešama apie statybos pradžią, nukrypstama nuo neesminių projektų sprendimų, statybos techninis prižiūrėtojas neapsidraudęs privalomuoju civilinės atsakomybės draudimu ir pan. Pradėta tikrinti, kaip statybvietėse tvarkomos statybinės atliekos.

Siekiant įgyvendinti Viešųjų pastatų energinio efektyvumo didinimo programą ir skatinti gatvių apšvietimo modernizavimą, kartu su Finansų ministerija ir UAB Viešųjų investicijų plėtros agentūra 2015 m. vasario 18 d. įsteigtas Energijos efektyvumo fondas (ENEF). Fondas skatins investicijas į energijos vartojimo efektyvumą didinančius projektus, teikdamas lengvatines paskolas centrinės valdžios viešiesiems pastatams atnaujinti bei garantijas už komercinių bankų suteiktas paskolas gatvių apšvietimui modernizuoti. Fondo dydis – 79,65 mln. eurų.

Tolesnis strateginių energetikos projektų įgyvendinimas (tarpvalstybinių elektros jungčių su Švedija ir Lenkija statyba; aktyvus Europos Sąjungos bendro intereso projektų įgyvendinimas, integruojantis į Europos Sąjungos energetikos rinką ir kontinentinės Europos elektros energetikos tinklų sinchroninę zoną)

2015 m. pradžioje už energetiką atsakingi Baltijos šalių ministrai pasirašė Energijos tiekimo saugumo deklaraciją. Joje pabrėžiama, kad Baltijos šalių sinchronizacija su kontinentinės Europos tinklais yra būtina sąlyga, siekiant padidinti energetinį saugumą elektros energijos sektoriuje. 2015 m. vasario 27 d. Baltijos Ministrų Tarybos vyresniųjų energetikos pareigūnų komitete buvo patvirtintas Sinchronizacijos veiksmų planas. Įgyvendinant veiksmų planą turės būti susitarta su Lenkija dėl jos pritarimo ir palaikymo Baltijos šalių siekiui jungtis prie kontinentinės Europos tinklų.

 2015 m. I ketvirtį nebuvo pradėtas rengti Lietuvos ir Lenkijos dujotiekių jungties specialusis planas Lietuvos Respublikos teritorijoje dėl objektyvių priežasčių – užtruko Poveikio aplinkai vertinimo programos rengimas ir tvirtinimas (*programa patvirtinta 2015 m. sausio 20 d.*). Numatoma, kad Lietuvos teritorijoje GIPL specialusis planas bus pradėtas rengti pasirašius teritorijų planavimo dokumentų ir techninio projekto rengimo paslaugų sutartis – 2015 m. II ketvirtį (*Energetikos ministerija*).

Šilumos ūkio pertvarka Vilniuje ir Kaune, siekiant gerokai sumažinti šilumos kainas vartotojams

Vyriausybė patvirtino Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015–2021 metų programą. Įgyvendinus programoje numatytus projektus ir priemones, šilumos energijos gamybos kaina Vilniuje ir Kaune turėtų sumažėti apie 30 proc., palyginti su 2013 metais, o atliekų ir biokuro kogeneracinės elektrinės patenkintų iki 60 proc. Vilniaus ir Kauno miestų centralizuoto šilumos poreikio, taip pat

jose bus gaminama konkurencinga elektros energija, išvengiant elektros vartotojų rėmimo per elektros tarifą.

Vyriausybei pristatyti Vilniaus ir Kauno kogeneracinių elektrinių projektų partnerių atrankos rezultatai. Vyriausybė pritarė siūlymams dėl elektrinės projekto Vilniaus mieste partnerių atrankos rezultatų ir partnerių atrankos procedūrų tęstinumo ir užbaigimo Kauno miesto elektrinės projekte.

IV. ŠVIETIMO, MOKSLO, KULTŪROS IR SVEIKATINIMO POLITIKOS ĮGYVENDINIMAS GERINANT ŠIŲ PASLAUGŲ KOKYBĘ IR PRIEINAMUMĄ

Studijų prieinamumo ir tarptautinio konkurencingumo didinimas

2015 metais gerai besimokantiems valstybės nefinansuojamiems studentams padidintas finansavimas – skirta 3 765 060 eurų, t. y. 1 737 720 eurų daugiau nei 2014 metais. Padidinus finansavimą, numatoma, kad už studijas sumokėtos kainos kompensavimą gavusių valstybės nefinansuojamų studentų bus 10 proc.

Didinant tarptautinį konkurencingumą vykdomos 33 jungtinės studijų programos – tai dviejų ar daugiau universitetų, dažniausiai iš skirtingų šalių, kartu vykdomos studijų programos. Jungtinių studijų programų absolventai gauna jungtinį diplomą, du (arba tris) skirtingų šalių aukštojo mokslo diplomus arba diplomą su pažymėjimu apie jungtinės studijų programos baigimą. Atsižvelgiant į tai, kad didesnis dėmesys bus skiriamas ne jungtinių studijų programų skaičiaus didėjimui, bet jų kokybei, planuojama tikslinti jungtinių studijų programų bendruosius reikalavimus.

Sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumo didinimas

Pradėti e. sveikatos sistemos plėtros projektų „E. sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros plėtra“, „Nacionalinės medicininių vaizdų archyvavimo ir mainų informacinės sistemos ir jos pagrindu teikiamų elektroninių paslaugų sukūrimas“ ir „Elektroninės paslaugos „Elektroninis receptas“ plėtra“ metu kuriamų E. sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos (toliau – ESPBI IS) ir jos posistemių bandomosios eksploatacijos etapai. ESPBI IS ir jos posistemės bus sukurtos iki 2015 m. gegužės 31 d.

Siekiant mažinti sergamumą ir mirtingumą nuo širdies ir kraujagyslių ligų, VšĮ Jonavos ligoninėje įsigyta šiuolaikiška širdies ir kraujagyslių ligų diagnostikos ir gydymo įranga: modernūs echokardiografai, reanimacinės lovos, veloergometrijos kompleksas, darbinė stotis vaizdams analizuoti ir apdoroti ir kt.

Didžiulis dėmesys skiriamas ankstyvai onkologinių susirgimų diagnostikai ir visaverčiam gydymui. Vilniaus universiteto ligoninės Santariškių klinikose įrengtas pozitronų emisijos tomografijos / kompiuterinės tomografijos (PET/KT) diagnostikos kompleksas (pastatytas pastatas, įsigyta ir instaliuota moderni medicinos įranga).

Siekiant didinti visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą savivaldybėse, plėtojant sveikatos stiprinimo ir stebėsenos funkcijas, parengti suvienodinti visuomenės sveikatos funkcijų vertinimo kriterijai ir pateikti savivaldybių administracijoms. Atlikta savivaldybių pateiktų planuojamų 2015 metams visuomenės sveikatos funkcijų vertinimo kriterijų analizė, pakeista

savivaldybės atliekamų visuomenės sveikatos priežiūros funkcijų įgyvendinimo ataskaitos teikimo tvarka ir ataskaitos forma.

V. EUROPOS SAJUNGOS, UŽSIENIO IR GYNYBOS POLITIKOS STIPRINIMAS

Glaudesnė sąveika su Europos Sąjungos ir NATO valstybėmis narėmis, glaudesnis bendradarbiavimas su kaimynais

Nuolat palaikomas aktyvus dialogas su Baltijos ir Šiaurės valstybėmis, Lenkija, Vokietija, Jungtine Karalyste ir Prancūzija – organizuojami aukšto lygio dvišaliai susitikimai ir darbo konsultacijos. Jose aptariami aktualūs dvišaliai politiniai ir ekonominiai klausimai, regioninis bendradarbiavimas, saugumo situacija.

2015 m. vasario 4 d. Kopenhagoje įvykusiame koordinaciniame Šiaurės ir Baltijos šalių aštuonetuko (*Nordic-Baltic 8* – NB8) susitikime buvo sutarta dėl metų formato ir veiklos prioritetų. Numatyta didžiausią dėmesį skirti Rytų partnerystei, informaciniam ir energetiniam regiono saugumui, Ukrainos klausimams. 2015 m. kovo 15–17 d. NB8 šalių parlamentų pirmininkai viešėjo Kijeve, Ukrainoje, išreiškdami paramą Ukrainos suartėjimui su ES. 2015 m. kovo 12–13 d. NB8 ir Višegrado šalių užsienio reikalų ministrų susitikime aptarta ES Energetikos sąjungos iniciatyva, tarptautinio saugumo ir Rytų partnerystės klausimai.

Taip pat vyko intensyvios diskusijos tarp ES Baltijos jūros regiono šalių dėl Baltijos energijos rinkos jungčių (BEMIP) ateities ir atsakomybės sričių nustatymo. Lietuvai svarbu užtikrinti, kad būtų įtraukti visi svarbiausi energetikos projektai, tarp jų – ir Baltijos šalių elektros sistemų sinchronizacija su Europos kontinentiniais tinklais. Priimtas politinis susitarimas dėl BEMIP reformos, atnaujintą BEMIP veiksmų planą planuojama patvirtinti 2015 m. gegužės pabaigoje – birželio pradžioje.

Aktyviai dalyvauta formuojant ir įgyvendinant ES Rytų partnerystės politiką. Ypatingą dėmesį Lietuva skiria politinės ir ekspertinės paramos Gruzijai, Moldovai ir Ukrainai teikimui, įgyvendinant šių šalių ir ES asociacijos susitarimus.

Nuosekliai tęsdama Krymo okupacijos ir aneksijos nepripažinimo politiką, Lietuva yra viena aktyviausių ES valstybių narių, prisidedančių prie bendros ES pozicijos dėl Rusijos išlaikymo, pasisakančių už paramos teikimą Ukrainai, taikų konflikto sprendimą, ribojančiųjų priemonių Rusijai taikymą. Konfliktas Ukrainoje svarstytas penkiuose Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos posėdžiuose, trys iš jų sušaukti Lietuvos iniciatyva.

Siekdama bendro ES atsako į trečiųjų šalių vykdomą dezinformacijos ir propagandos kampaniją, Lietuva parengė ir išplatino diskusinį dokumentą dėl ES strateginės komunikacijos, ir šis dokumentas susilaukė valstybių narių paramos. Jame ES institucijos pakviestos aktyviai kovoti su Rusijos propaganda, pristatytos priemonės ES strateginei komunikacijai stiprinti. Kovo 19–20 d. Europos Vadovų Taryba pakvietė Europos išorės veiksmų tarnybą parengti strateginės komunikacijos veiksmų planą ir įsteigti komunikacijos ekspertų komandą.

2015 m. kovo mėn. pasirašytas susitarimas, kuriuo baigtos derybos dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir NATO Vyriausiosios sąjungininkų pajėgų vadavietės Europoje (angl. *Supreme Headquarters Allied Powers Europe*, SHAPE) ir Sąjungininkų pajėgų transformacijos vado

vyriausiosios vadavietės (angl. *Headquarters Supreme Allied Commander Transformation*, HQ SACT) susitarimo, papildančio Paryžiaus protokolą.

Nacionalinių pajėgumų, skirtų kolektyvinei ir valstybės gynybai, stiprinimas, tarptautinių įsipareigojimų įgyvendinimas, NATO sąjungininkų karinių dalinių ir Aljanso kolektyvinių pajėgumų nuolatinio buvimo Baltijos regione siekimas

Siekdamas paspartinti kariuomenės kovinių vienetų sukomplektavimą ir rezervo formavimą, Seimas, atsižvelgdamas į Valstybės gynybos tarybos pritarimą, 2015 m. kovo 19 d. priėmė sprendimą laikinai (2015–2019 metais) atkurti šaukimą į nuolatinę 9 mėnesių trukmės privalomąją pradinę karo tarnybą ir 2015 metais į nuolatinę tarnybą pašaukti 3 000–3 500 karo prievolinkų. Šiuo metu pradėti parengiamieji šaukimo atkūrimo darbai.

NATO komunikacijos ir informacijos agentūros (angl. *NCIA*) patikslintą „Žemė–oras“ balso radijo ryšio su orlaiviais sistemą planuojama įdiegti 2015 m. liepos 1 d.

Lietuvos kariuomenės kariai tarnavo NATO operacijos „Tvirta parama“ (angl. *Resolute Support*) štabuose, išlaikė Nacionalinės paramos elementą Afganistane, dešimt Perdислоkuojamo ryšių ir informacinių sistemų modulio (toliau – PRISM) ryšinininkų atliko tarnybą šios misijos Ryšių paramos grupėje (angl. *Resolute Support Signal Group*). Vienas karys tęsė veiklą NATO vadovaujamos operacijos „Kosovo pajėgos“ (angl. *KFOR*) Jungtinėje logistinės paramos grupėje, 6 PRISM ryšinininkai – KFOR štabe. 7 PRISM ryšinininkai tarnavo NATO oro gynybos vienetė Turkijoje. Po vieną karį tęsė tarnybą ES operacinėje vadavietėje Graikijoje ir ES kovos su piratavimu ir ginkluotais plėšimais jūroje operacijos ATALANTA operaciniame štabe. 4 kariai tęsė tarnybą ES karinio mokymo misijoje Malyje (angl. *EUTM Mali*). Vienas karys dalyvavo Jungtinių Tautų paramos misijoje Afganistane (angl. *UNAMA*).

NATO vyriausiojo pajėgų vado Europoje pavaduotojo prašymu 2015 m. sausio 1–22 d. Karinių jūrų pajėgų karo laivų flotilės štabo ir aprūpinimo laivas „Jotvingis“ dalyvavo NATO nuolatinės parengties priešmininių laivų grupės (angl. *Standing NATO Mine Countermeasures Group One*, SNMCMG1) veikloje.

Nuo 2015 m. sausio 1 d. budėjimą NATO greitojo reagavimo pajėgose (toliau – NRF) pradėjo Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų vienetai (*civilių ir karių bendradarbiavimo būrys ir pajėgų apsaugos kuopa*), Logistikos valdybos vienetai (*Judėjimo kontrolės vienetas ir karys, paskirtas į Jungtinę logistinių operacijų grupę*), Specialiųjų operacijų vienetai (*Psichologinių operacijų vienetas, Žmogiškosios žvalgybos vienetas, karininkai, skirti į NRF specialiųjų operacijų pajėgų komponento vadavietę, Specialiųjų operacijų užduočių grupė*). Budėjimą ES Šiaurės šalių kovinėje grupėje pradėjo pėstininkų būrys, štabo karininkai ir paramą teikiantys specialistai (*karo policininkai, medikas, mechanikai ir Nacionalinės paramos elementas*).

Siekiant stiprinti strateginę žvalgybą ir kontržvalgybą, paskelbta ir visuomenei pristatyta Lietuvos gynybos žvalgybos veiklos ataskaita ir grėsmių nacionaliniam saugumui vertinimas.

Lietuvoje buvo nuolat dislokuota apie 150 JAV karių, jiems buvo garantuotas apgyvendinimas, maitinimas, gerovės ir laisvalaikio paslaugos. Kartu su Lietuvos kariais JAV kariai intensyviai dalyvavo pratybose. 2015 m. vasario mėnesį NATO gynybos ministrų susitikime priimtas sprendimas šešiose Vidurio ir Rytų Europos valstybėse įsteigti NATO vadovavimo ir valdymo

elementus – NATO pajėgų integravimo vienetus. Lietuvos kariuomenėje paskirtas šio projekto vadovas steigimo proceso koordinavimo klausimams.

Kibernetinio saugumo stiprinimas

Nuo 2015 m. sausio 1 d. Kibernetinio saugumo ir telekomunikacijų tarnyba prie Krašto apsaugos ministerijos pradėjo vykdyti Nacionalinio kibernetinio saugumo centro funkcijas. Šiuo metu vykdomi parengiamieji kibernetinio saugumo techninės įrangos diegimo svarbios informacinės infrastruktūros objektuose darbai.

Vėluojama parengti ir patvirtinti valstybės gynybos institucijų ypatingos svarbos informacinės infrastruktūros objektų ir informacinių išteklių kibernetinės gynybos planą. Atliekant šį darbą nustatytos gynybos institucijos, kurioms bus taikomas šis planas (Krašto apsaugos ministerija ir Lietuvos kariuomenė), svarbiausios informacinės sistemos krašto apsaugos sistemos užduotims vykdyti, nustatytos labiausiai tikėtinos išorės kibernetinės grėsmės, pažeidžiami taškai ir jų sutrikdymo įtaka krašto apsaugos sistemos informacinėms sistemoms ir tinklams (*Krašto apsaugos ministerija*).
